

være tilladt, ved Siden deraf saa siger i den citerede almindelige Sætning, at iøvrigt kan Præsten modtage Gaver eller Offer, saafremt det frivilligt ydes ham. I det af Udvalgets Flertal her fremlagte Forslags § 8 har man jo derimod forbudt at modtage Gaver for visse kirkelige Handlinger og tilladt det for visse andre uden at udtale Noget om Hensyn til Almindelighed om, hvorvidt Præsten i det Hele er berettiget til at modtage frivillige Gaver eller Offer. Naar man ser § 8 i denne Sammenhæng, kommer det til at staa noget tvivlsomt idetmindste for mig, hvorledes Bestemmelserne i samme skal forstås, og om navnlig Konfirmationsforberedelse og Hægtvæltelse ere de eneste Tilfælde, i hvilke Præsten maa modtage Gaver af Menighedsmedlemmerne, eller om det overhovedet skal staa ham frit for at modtage Gaver, som gives af et skønsonomt og erkjendeligt Hjerte ligeoverfor Præstens hele Virksomhed i Forhold til Menigheden. Jeg siger ikke, at jeg forstaa Bestemmelsen i § 8 i Flertallets Forslag saaledes, at saadanne Gaver skulle være forbudte; men jeg ønsker, at der ikke maa kunne være den ringeste Tvivl om, at man, jo ved Høitidene eller ved Nytaar eller til hvilken anden Tid, man maatte finde det rigtigst eller passende, kan give Præsten frivillige Gaver som Bevis paa, at man paa skønner hans Virksomhed og ønsker at vise ham det ved Kjerlighedsgaver. Jeg tror virkelig, at Redaktionen af § 8 ikke udelukker en saadan Frihed, men paa den anden Side tror jeg, at det er nødvendigt, at dette bliver bestemt udtalt under Forhandlingen her. Jeg finder saa meget mere Opfordring hertil, som jeg overhovedet nødig gaar ind paa at begrænse Folks Frihed til at give Præsten, hvad deres Hjerter maatte tilsige dem, selv i Anledning af de Handlinger, med Hensyn til hvilke det i § 8 forbydes. — Iøvrigt skal jeg, idet jeg afventer, hvad den ærede Ordfører vil bemærke hertil, indskrænke mig til at udtale, at jeg i det Hele kan stemme for Flertallets Endringsforslag. Det forekommer mig, at det indeholder et Fremskridt paa den Vej, som man længe har søgt at komme ind paa, og jeg har endnu ikke hørt nogen Grund der-

imod, som jeg kan tillægge nogen afgjørende Vægt. Om man muligvis senere kan komme videre, er et andet Spørgsmaal. Vedtagelsen af dette Lovforslag medfører jo ikke, at der opstaar Forhindringer for, at man senere kan komme længere ind paa den Udvikling, hvorpaa man her begiver sig ind, hvis man forøvrigt maatte finde det rigtigst og berettiget. Og at blande andre Hensyn, som ikke høre til Sagen, ind i den Hensyn til, om det eller det eller det vil blive lettet ved det her Foreslaede, er Noget, som ikke kan være afgjørende. Jeg kan derfor ikke Andet end i det Hele stemme for Endringsforslaget.

Madvig: De Bemærkninger, som jeg tidligere vilde have gjort, tror jeg nu kunne falde bort. Hvad der derhos kunde være at sige med Hensyn til den første Bemærkning af det ærede Medlem, som nu havde Ordet, tror jeg bedst kan overlades til den ærede Ordfører. Jeg for mit Vedkommende skal derfor blot sige, at, naar der i Endringsforslagets § 8 optages en Bestemmelse om, at der ikke maa gives Noget for enkelte kirkelige Handlinger, medens det er tilladt for andre, saa kan dette paa ingen Maade indeholde nogen Indskrænkning i Menighedens Rettighed til udenfor de enkelte kirkelige Handlinger at yde Præsten ligesom enhver anden Mand et Bidnesbyrd om deres Paaastjonnelse. Jeg skal endnu kun gjøre den Bemærkning med Hensyn til en Yttring, som er kommen fra en anden Side, at jeg dog meget maa fraraade at anse saadanne frivillige Gaver som noget væsentligt Tillæg til den Løn, som ved Loven bestemmes. Disse frivillige Gaver ville efter min Mening ikke blive meget store nogetsteds, og de ville allermindst kunne blive store der, hvor man har talt om, at de kunde afgive et Moment til at afholde Præsten fra at søge Forskyttelse. Thi det skulde væsentligt være i de fattige Menigheder, men i de fattige Menigheder ville de frivillige Gaver nødvendigvis blive mindst, fordi Befolkningen der ikke har Noget at yde; man maa holde sig til, at der ved de til Folkekirken henlagte Midler er sørget tilstrækkelig for dens Præster.